

JEGYZETEK "A MAGYAR FALU FENNMARADÁSÁNAK LEHETŐSÉGEIRŐL - a kicsi szép KONFERENCIÁHOZ 2013.02.13.

Hernádszentandrás

"BIOSZENTANDRÁS"

Problémák:

- munkanélküliség a faluban és a térségben, kb. 40%

A múlt tanulsága:

- régen a térségben a lakosság 90%-a mezőgazdaságból élt

Pályázatok:

- Uniós támogatási keretre támaszkodik: 28 millió Ft 18 hónapos időszakra
- TÁMOP-5.1.1-09/06-2010-0001 "Bioszentandrás"

Program:

- nem támogatott oktatás: elméleti és gyakorlati (Gödöllői Szent István Egyetem, helyi átképzett szakember)
- minden támogatást a program kidolgozására szántak
- a falu közösségének természetes metszete (17-72 év) 30 fővel indult
- 6000 m² önkormányzati területen (később 12000 m², saját kút)
- kezdetben 3, mára 6 fűthető fóliasátor
- piacra termelnek
- vegyszermentes zöldség (répa, petrezselyem, hagymák ...)
- biokonyha

Tervek:

- levendula
- savanyúság kelendő
- gyógy- és fűszernövény
- feldolgozott termékek is

Felvévőpiac:

- encsi étterem, környékbeli piacok

Másodlagos eredmény:

- egyre több konyhakert a faluban

HERNÁD-VÖLGYI TANODA**Problémák:**

- '90-es években bezárt az általános iskola
- 70 gyerek a településen

Pályázatok:

- Esély a jövőért programból nőtte ki magát
- 2009-ben 2 évre szóló tanoda pályázatot nyertek, de a 2 év leteltével sem zárták be
- nem a pályázati lehetőséghez gyúrták a programot, előbb volt meg a koncepció
- Összefogás Hernádszentandrásért Alapítvány

Program:

- óvoda és iskola helyett működik, a felzárkóztatás céljával
- délutáni program hét közben és szombat délelőtt
- nyári időszakban is programok
- alternatív pedagógiai módszerek, átformált klasszikus tanoda struktúra
- közösségi alapok megteremtése

Másodlagos eredmény:

- szociális fejlődés is észlelhető a gyerekeken, aktívak a faluban
- szülők klubja nevelési szakemberek segítségével, 25-30 aktív segítő felnőtt a faluban

Polgármester: Üveges Gábor

Honlap: <http://www.hernadszentandras.hu/>

A jegyzetek forrása:

<http://www.youtube.com/watch?v=YEhgH-HITJeU&feature=youtu.be>

<http://www.youtube.com/watch?v=ZL1XuEvTv7E&feature=youtu.be>

Pázmánd - a közösség ereje

- a fiatal Polgármester Asszony víziója egy önfenntartó és önszerveződő társadalomról
- akkor lehet sikerrel működtetni bármilyen szervezetet, hogyha az a legalsó szint törekvéseivel harmóniában van

UTCABIZALMI HÁLÓZAT

- "a közösség idegrendszere, amelyen keresztül az impulzusok futnak a fejtől a tagokig és vissza"
- információszerezés (pl. hol van javítandó vízesárok)
- akut problémák megoldása (pl. rablás esetén vigyázni az idősekre)
- válasz: önkéntes segítség pl. vízügyi terv

METODIKA

- értéktérkép: a lakosok milyen képességével, képzettségekkel rendelkeznek, és milyen munkák elvégzésével segítenék szívesen a közösséget.

PÁZMÁND A GYERMEKEK KIRÁLYSÁGA

- Cél: a gyermekek körülményeinek javítása
- önkéntes munkák: iskola termeinek kifestése
- turista utak karbantartása
- erdei pihenők kialakítása

KATLAN FESZTIVÁL

- belépő: 4 óra közösségi munka, külföldről is érkező segítség

CÉL: A társadalmi boldogság

- 20 aktív civil szervezet segítése
- lovas egyesület a testnevelés órákon is

ÚT

- Alulról szerveződő közösségeket alakítottak ki, biztosítva a minden szinten kétirányú információáramlást
- a község cél- és érdekközösség is, mert közösek a célok, és van mód arra, hogy mindenki hozzátegye a magáét, a maga képére is formálja a célokat, eszközöket
- komoly mértékű bevonódás: először érzelmi, utána tettekben is megnyilvánuló
- a közös munka közelebb hozza, összekovácsolja az embereket
- kialakul egy olyan identitásközösség, ahol az emberek azonosítják magukat azzal, amit közösen hoztak létre, kötődnek hozzá és komoly erőfeszítésekre hajlandóak, hogy megőrizzék, továbbfejlesszék.
- önjáró közösség
- kialakítja saját hagyományait és/vagy felfedezi és őrzi azokat

KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

- Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt. mozgalmaéhoz csatlakozva minden újszülöttnek ültetnek egy fát
- veteményes a kertekben
- helyi Természetbúvár Egyesület gyerekprogramok

TERVEK

- Gáspár Mátyás MESEFALU
- off-grid közösség, vezetékes infrastruktúráról lecsatlakozó településrész

Polgármester Asszony: dr. Virányiné dr. Reichenbach Mónika

Honlap: <http://pazmand.hu/>

Jegyzet forrása: <http://www.klimabarát.hu/node/431>

Nyim - a hely ereje

- a 2010-ben megválasztott polgármester, Nikovics Tibor tanárként nem a gazdasági helyzetben és ingatlanbefektetésben keresi Nyim továbbélésének a megoldását, hanem az ottélőkkel folytatott szoros kapcsolatban, az emberek gondolkodásának munkára és építésre hangolásával. Ebben pályázatok vannak a segítségére.

NYIM

- 300 lelkes település, ahol a betelepülők száma igen magas az őslakosokéhoz képest
- Balaton és Siófok vonzáskörzetében, több ingatlan nyaralóként hasznosítva
- betelepülők révén fiatal korfa
- feledhetetlen táj

PROBLÉMÁK

- nincs helyben munka
- nincsen helyben óvoda, bölcsőde, iskola
- él egy motiválatlan társadalmi réteg, aki érdektelen a falu és a saját jövője felé
- részlegesen lepusztult lakókörnyezet, lebomló hagyományos falukép

PÁLYÁZATOK

- start program: regisztrált munkanélküliek a helyi termelésben vehetnek részt
- egyedi bioszennyvíztisztító telepítése minden udvarban
- biokazán és szecskázó mezőgazdasági hulladékból fűti a önkormányzat épületeit
- leader faluszépítő program keretében ravatalozó és közösségi terek építése

Polgármester: Nikovics Tibor

Honlap: <http://www.falvak.hu/nyim>

Meghívott Polgármesterek egy-egy gondolata

dr. Virányiné dr. Reichenbach Mónika

Pázmánd

„Ismerem a táj tavaszi pompáját, a tél puha takaró fehérségét. A pázmándi hegytetőn, a kvarcit sziklákon lévő Három-keresztet, amely az én sorsomat is végigköveti születésemtől a halálig ezen a csodálatos helyen.”

*„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”
/Tamási Áron/*

Üveges Gábor

Hernádszentandrás

„Magyarországnak a VIDÉK az egyetlen tartaléka, az egyetlen hátszaga, az újrakezdés földje.

Az a hely, ahol a csend tapintható, a természet egysége – melyet az emberi civilizáció szétzilált – még megteremthető, az illatok és az ízek harmóniája napi valóság, ahová az Ember ösztönösen vágyódik, ahol az Embernek jó létezni...”

Nikovics Tibor

Nyim

“Én úgy gondolom, hogy a vidéki emberek különösen érzékenyek a hitükre, elsősorban az önmagukba vetett hitre, amely erőt ad a cselekedetekre, hogy amit tesz annak értelme van és fontos. A fokozottabb érzékenység a természet közelségéből adódik és bár edzettek a környezet bizonytalanságaiból adódó kiszámíthatatlanságra, óriási jelentősége van a biztonságnak, a tervezhető és kiszámítható jövőnek, ami elképzelhetetlen biztos munka és megélhetés nélkül.”

Meghívott szakember:**Major Gábor**

1993 óta számos pozíciót töltött be a vezető hazai bankoknál (OTP Bank, PostaBank, Erste Bank, CIB), stratégiai és retail banki területeken, 2009. februárja óta programvezető a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Hitel-S Programjában; szociológus, közgazdász (Marx Károly Közgazdasági Tudomány Egyetem, 1988).

Szakterületei retail banki üzletpolitika, értékesítés stratégia, lakossági hitelezés, szegmens menedzsment, illetve bedőlt hiteles családok rehabilitációja.

Major Gábor a kistérségekben futó különböző szociális programok ismerője, a Térségi Tervező Műhely tagja. Nyími projektünk tanácsadójaként az elmúlt fél évben rávilágított a szociálisan nehéz helyzetben lévők megsegítésének nehézségeire, kezelésének módszereire. Képet adott az Európai Unió pályázatok előnyeiről és hátrányairól, azok hasznossá tételének lehetőségeiről.